

M. TVLLII  
CICERONIS EPI-  
STOLARVM SELECTA-  
RVM LIBER PRIMVS.

ARGVMENTVM EPIST. *L.* LIBRI

2. ad Atticum.

*Argumentum*

Hæc epistola scripta est mense Aprili, C. Cesare & M. Bibulo Coss. qua Attici literas amissas, Curionis sermonem suum iter nunciat.

*Franciscus perit  
Guiljelmus magister  
per priorem  
longitudinem in  
lecturis Bracci  
missis  
In provincia  
marchionum factis*

CICERO S. D. ATTICO.

**E**pistolam cum à te quide expectarem ad uesperum, ut soleo, ecce tibi nuntius, puerogenisse Roma, uoco, quero, ecquid literarum? negant, quid ais, inquam, nihilne à Pomponio: perterriti uoce & uultu, confessi sunt se accepisse sed excidisse in uia. quid quaris? permolestetuli. nulla enim abs te per hos dies epistola inanis aliquid quare utili & suaui. nunc si quid in ea epistola quam ante diem XVI kal. May dedisti, fuit historia dignum, scribe quamprimum, ne ignoremus: sin nihil præter iocationem, redde id ipsum, & scito Curionem adolescentem uenisse ad me saluta-

*sanctus & Gorn  
uis cum Curionem  
in arboribus Clodij  
causatus ad Pompeium  
pau habito.  
Tantio Bracium  
emittorum perit  
da hinc in uinculis*

TIO.  
virijs cont  
s abiq; om  
eneribus sup  
bor, quem  
non ita mag  
stro benefici  
ecundâ illud  
Principis ac  
ns benignitâ  
emur, foras  
nostra qual  
ercipient, me  
ros animum  
a esse potam  
i nominis  
e ferri, cui rei  
d crispiferis  
ficij noltra  
ueritis, th  
obis ut fass  
aborabo. De  
Duffel doct  
a Chriobano  
LXV.

MC









EPIST. SELECT.

Tu uelim, si quid forte noui habes, maxime à Quinto fratre, deinde à C. Cesare, et, si quid forte de comitijs, de Rep. (soles enim tu hæc festinè odorari) conscribas ad me. si nihil habebis, tamen scribas aliquid. nunquam enim mihi tua epistola aut intempestiua, aut loquax uisa est. maxime autem rogo, rebus tuis, totoq; itinere ex sententia confecto, nos quàm primum reuisas. Dyonisium iube saluere. Cura ut ualeas.

ARGUMENTVM EPIST 7. LIB.

7. Famil.

Eodem anno scripta est ad C. Trebatium iuris consultum, quem Cesari commendatum in Galliam miserat. ei studium suum in commendando significans, iocatur de Britannia, monetq; ut in familiaritatem Cesaris se penitus inuest.

CICERO S. D. Trebatio.

**E**go te commendare non desisto: sed, quid proficiam, ex te scire cupio: spem maximam habeo in Balbo: ad quem de te diligentissime & sepiissime scribo. illud soleo mirari, non me toties accipere tuas literas, quoties à Q. fratre mihi adferantur. In Britannia nihil esse audio neq; aurum neq; argenti. id si ita est, esse dum aliquod capias suadeo, & ad nos quàm primum recurras, sin autem sine Britannia tamen asequi quod uolumus possumus

*Considia in iuris consulto  
populi Romanorum  
et comendat me  
et per te ad me  
in Britannia*

*Incommodum  
dicitur quod  
non sit in  
commodum ut  
loco*

*Argumentum in  
Trebatium suum de  
claros in comen  
dando Trebatio;  
Quam hanc dicitur ut  
fuit in familiarit  
tatem Cesaris in  
Britannia*

*Balbus fuit in  
rebus tuis ut  
ut cupit in  
phidius in rebus*

SELECT.

LIBER PRIMVS

possumus: perface, ut sis in familiaribus Caesaris,

multum te in eo frater adiuuabit meus, multum

Balbus: sed, mihi crede, tuus pudor & labor plura

rimum. imperatorem liberalissimum habes, etas

tem opportunissimam, commendationem certe

singularem: ut tibi unum timendum sit, ne ipse tibi

desuisse uideare. Vale.

*impunitus qui  
populo Romano  
imparitum dicitur  
aut prouincias  
aduenit trahat*

ARGVMENTVM EPIST. 15.

eiusdem libri.

Hæc aliquanto post superiorem ad eundem Trebatium data est, qua suum absentis illius desiderium ostendit, et de C. Matie familiaritate gratulatur.

CICERO S. D. Trebatio.

Quam sint morosi qui amant, uel ex hoc intelligi potest, moleste ferebam antea, te inuitum istic esse: pangsit me rursus, quod scribis esse te istic libenter, neque enim mea commendatio ne te non delectari facile patiebar: & nunc angor quicquam tibi sine me esse iucundum. sed hoc tamen malo ferre nos desiderium. quam te non ea que spero, consequi. Quod uero in C. Matij suis uisimi, doctissimiq; hominis familiaritatem uenisti, non dici potest, quam ualde gaudeam: qui fac ut te quam maximè diligit. mihi crede, nihil ex ista prouincia potes, quod iucundius sit, deportare. Cura ut ualeas.

*Argumentum in  
C. Matie familiaritate  
gratulatur. In  
C. Matie familiaritate  
gratulatur. In  
C. Matie familiaritate  
gratulatur.*

*Morosi dicuntur  
solummodo diffinitus  
ut infirmus  
Cicero ad Atticum  
Epistola una ita  
morsu pignit ut  
punitum nisi  
admanus  
morsu*

Argumenta

EPIST. SELECT.  
ARGVMENTVM EPIST. 2.

libri 2. Famil.

Hæc missa est ad Curionem in Asiam anno urbis D. CC. ut in historia Ciceronis pag. 272. admonui. continet quandam consolationem de morte patris, cuius loco se Curioni futurum pollicetur.

CICERO S. D. CVRIONI.

**G**Raui teste priuatus sum amoris summi erga te mei, patre tuo clarissimo uiro! qui cum suis laudibus, tum uero te filio superasset omnium fortunam, si ei contigisset, ut te ante uideret, quàm à uita discederet. sed spero nostram amicitiam non egere testibus, tibi patrium monium dii fortunent. me certe habebis, cui carus æque sis, & periuuandus, ac fuisti patri.  
Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 4.  
eiusdem libri.

Ad eundem Curionem eodem anno scripta est. in qua postquam sibi nullum scribendi argumentum relictum ostendit, Curionem ad studium summæ laudis cohortatur.

CICERO S. D. C. CVRIONI.

**E**pistolarum genera multa esse non ignoras: sed unum illud certissimum cuius causa inueni-



## LIBER PRIMVS.

uenta res ipsa est, ut certiores faceremus absen-  
 tes, si quid esset, quod eos scire aut nostra aut  
 ipsorum interesset. huius generis literas à me  
 profecto non expectas: domesticarum enim rea-  
 rum tuarum habes & scriptores, & nuntios: in  
 meis autem rebus nihil est sane noui. Reliqua sunt  
 epistolarum genera duo, quæ me magnopere de-  
 lectant. unum familiare, & iocosum: alterum se-  
 uerum & graue. utro me minus deceat uti non in-  
 telligo. loerne tecum per literas? ciuem me her-  
 cule non puto esse, qui temporibus his ridere  
 possit. An grauius aliquid scribam? quid est quod  
 possit grauius à Cicerone scribi ad Curionem,  
 nisi de Repub. atq; in hoc genere hæc mea cau-  
 sa est, ut neq; ea, quæ nunc sentio uelim scribe-  
 re. Quamobrem, quoniam mihi nullum scriben-  
 di argumentum relictum est, utar ea clausula, quæ  
 soleo: teq; ad studium summæ laudis cohortabor,  
 est enim tibi grauis aduersaria constituta &  
 parata, incredibilis quædam expectatio: quam  
 tu una re facillimè uinces, si hoc statueris,  
 quarum laudum gloriam adamaris, quibus ar-  
 tibus ex laudes comparantur, in ijs esse ela-  
 borandum. In hanc sententiam scriberem plu-  
 ra, nisi te tua sponte satis incitatum esse confi-  
 derem

EPIST. SELECT.

derem: & hoc quidquid attigi, non feci inflatum  
mandi tui causa, sed testificandi amoris mei.

Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 18.

libri 5. Famil.

Huius epistolæ annum dicere non habemus. eam ta-  
men in perturbatione Reip. ante bellum ciuile scriptam fu-  
isse suspicari licet. est autem consolatoria ad T. Fadium ex-  
ulem: quem corradus eundem facit cum illo, qui tribunus pl.  
reditum Ciceronis adiunxit.

M. CICERO S. D. FADIO.

**E**T si egomet, qui te consolari cupio, conso-  
landus ipse sum: propterea quòd nullam re  
grauius iam diu tuli, quàm incommodum tuum:  
tamen te magnopere non hortor solum, sed etiam  
pro amore nostro rogo, atq; oro, te colligas, ui-  
rumq; præbeas, & qua condicione omnes homi-  
nes, & quibus temporibus nati simus, cogites.  
Plus tibi uirtus tua dedit, quàm fortuna abstulit:  
propterea quod adeptus es, quod non multi homi-  
nes noui: amisisti, quæ plurimi homines nobilissi-  
mi. Ea deniq; uidetur condicio impendere legum,  
iudiciorum, temporum, ut optime actum cum eo  
uideatur esse qui quàm leuissima pœna ab hac Rep.  
discesserit. Tu uero, qui & fortunas, & liberos  
habeas

LIBER PRIMVS.

habeas, & nos, ceterosq; necessitudine, & beneuolentia tecum coniunctissimos: quiq; magnam facultatem sis habiturus nobiscum, & cum omnibus tuis uiuendi. et cum unum sit iudicium ex tam multis, quod reprehendatur, ut quod una sententia, eaq; dubia, potentia alicuius condonatum existimetur: omnibus his de causis, debes istam molestiam quàm lenissime ferre. Meus animus erit in te, liberosq; tuos semper, quem tu esse uis, & qui esse debet. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 2.

libri 3. Famil.

Hec epistola scripta est Ser. Sulpicio, M. Marcello *coff.* qua & Ciciliam sibi obtigisse nunciat. & ab Appio cui succedebat, ut quàm expeditissimam prouinciam sibi tradat petit. uide *hiflor. Cicer. pag. 276.*

Cicero pro *coff. S. D. Ap. Pulchro*  
imp.

**C**VM & contra uoluntatem meam, & praeter opinionem accidisset, ut mihi cum imperio in prouinciam proficisci necesse esset: in multis & uarijs molestijs, cogitationibusq; meis haec una consolatio occurrebat, quod neque tibi amicior, quàm ego sum, quisquam posset succedere, neque ego ab ullo prouinciam accipere, què mallet eam mihi quàm maxime aptam explicare

B

tamq;

EPIST. SELECT.

tamq̄; tradere, quod si tu quoq; eandem de mea uoluntate erga te spem habes: ea te profecto nunquam faller. A te maximopere pro nostra summa coniunctione, tuaq; singulari humanitate etiam atq; etiam peto, & queso, ut quibuscunque rebus potes, (potes autem plurimis) prospicias, & consulas rationibus meis. uides ex S. C. prouinciam esse habendam. si eam quoad eius facere potueris, quam expeditissimam mihi tradideris: facilius erit mihi quasi decursus mei temporis. quid in eo genere efficere possis, tui consilij est. ego te, quod tibi ueniet in mentem mea interesse ualde rogo. Pluribus uerbis ad te scriberem, si aut tua humanitas longiorem orationem exspectaret: aut id fieri nostra amicitia pateretur. aut res uerba desideraret, ac non pro se ipsa loqueretur. hoc uelim tibi persuadeas, si rationibus meis à te prouisum esse intellexero, magnam te ex eo & perpetuam uoluptatem esse capturum. Vale.

ARGUMENTVM EPIST. 6.

libri 5. ad Atticum.

Hanc in Siciliam proficiscens, Tarenti ad Atticum dedit, qua se dies aliquot cum Pompeio consumpturum nuntians, literarum breuitatem excusat, & Atticum ad mandata exequenda hortatur.

Cicero



## EPIST. SELECT.

CICERO S. D. ATTICO.

**M**E & incommoda ualetudo, è qua iam  
 emerferam, utpote cum sine febris labo-  
 rassem & Pontini expectatio de quo adhuc ne-  
 rumor quidem uenerat, tenebat duodecimum iam  
 diem Brundisij: sed cursum expectabamus, tu si  
 modo es Romæ, (uix enim puto) sin es, hoc uehe-  
 menter animaduertas uelim. Romæ acceperam  
 literas, Milonem meum queri per literas iniuri-  
 am meam, quod Philotimus socius esset in bonis su-  
 is, id ego ita fieri uolui de C. Duronij sententia,  
 quem & amicissimum Miloni perspexeram & ta-  
 lem uirum, qualem tu iudicas, cognoram. eius au-  
 tem consilium, meumq; hoc fuerat, primum ut in  
 potestate nostra esset res, ne illum malus emptor  
 alienis mancipijs, quæ permulta secum habet, spo-  
 liaret: deinde, ut Faustæ, cui cautum ille esse uolu-  
 isset, ratum esset. erat etiam illud, ut ipsi nos, si  
 quid seruari posset, quàm facillimè seruaremus,  
 nunc rem totam perspicias uelim. nobis enim scri-  
 buntur sæpe maiora, sed, si ille queritur, si scribit  
 ad amicos, si idem Fausta uult: Philotimus, ut ego  
 ei coram dixeram, mihiq; ille receperat, ne sit in-  
 uito Milone in bonis. nihil nobis fuerat tanti. sin  
 hæc leuiora sunt tu iudicabis, loquere cū Duronio.  
 scripsi

LIBER PRIMVS.

scripsi etiam ad Camillum, ad Lamiam eoq; magis,  
quod non confidebā Romæ te esse. Summa erit hæc:  
statues ut ex fide, fama, req; mea uidebitur. Vale.

ARGVMENTVM EPIST 7. LIB.

15. Famil.

Hanc in prouincia eodem anno scripsit. Cum enim li-  
teris Cœlij Kal. Sextilis datis. C. Marcellum & L. Paul-  
lum consules designatos esse cognouisset. ut in Hist. Cice-  
ronis scripsi pag. 27 8. hac epistola C. Marcello de consula-  
tu gratulatur.

M. CICERO pro coff. S. D. C. Mara-  
cello Cos. desig.

**M**axima sum lætitiæ affectus, cum audiui <sup>Inquitur tripho</sup>  
consulem te factum: eumq; honorem tibi <sup>nullo gratulario</sup>  
Deos fortunare uolo, atq; à te pro tua, parentisq; <sup>nib, quorum</sup>  
tui dignitati administrari. Nam cum te semper a <sup>primus est a</sup>  
maui dilexiq; quod mei amantiſſimum cognoui in <sup>Mituo amoris</sup>  
omni uarietate rerum mearum, tum patris tui <sup>in uide a buni</sup>  
pluribus beneficijs, uel defensus tristibus temporibus, <sup>hinc patris</sup>  
uel ornatus secundis, & sum totus uester, & <sup>matris a buni</sup>  
esse debeos cum præsertim matris tuæ gratissi-  
mæ, atq; optimæ feminae, maiora erga salutem,  
dignitatemq; meam studia, quàm erant à muliere  
postulanda, perspexerim. quapropter à te peto  
maiores in modum, ut me absentem diligas atq;  
defendas. Vale.





LIBER PRIMVS.

Hanc quoque è prouincia ad Qu. Thermum, qui Ioniae praeerat, dedit. Commendat autem M. Anneium legatum suum in controuersia Sardiani.

Cicero S. D. Thermo Praet.

**E**T si mihi uideor intellexisse, cum tecum Ephesi de re M. Anneij legati mei, locutus sum, te ipsius causa uehementer omnia uelle: tamen & M. Anneium tanti facio, ut mihi nihil putem praetermittendum, quod illius inter sit, & me à te tanti fieri puto, ut non dubitem, quin ad tuam uoluntatem magnus cumulus accedat commendationis meae. Nam cum iam diu diligerem M. Anneium, deq; eo sic existimarem, ut res declarat, quòd ultro ei detulerim legationem, cum multis petentibus denegassem: tum uero posteaquam mecum in bello, atq; in re militari fuit, tantam in eo uirtutem, prudentiam, fidem, tantamq; erga me beneuolentiam cognoui, ut hominem neminem plaris faciam. Eum cum Sardianis habere controuersiam scis, causam tibi exposuimus Ephesi: quam tu tamen coram facilius, meliusq; cognosces, de reliquo mihi me hercule diu dubium fuit, quid ad te potissimum scriberem. ius enim quemadmodum dicas, clarum, & magna cum tua laude notum est: nobis autem in hac causa nihil aliud opus est

## EPIST. SELECT.

nisi te ius instituto tuo dicere. sed tamen, cum me non fugiats quanta sit in Prætorè auctoritas, præsertim ista integritate, grauitate, clementia, qua te esse inter omnes constat: peto abs te pro nostra conunctissima necessitudine, plurimisq; officijs paribus ac mutuis, ut uoluntate, auctoritate, studio tuo perficias, ut M. Anneius intelligat, te & sibi amicum esse, quod non dubitat: sepe enim mecum locutus est. & multa amiciores his meis literis esse factum. in tuo toto imperio atque prouincia nihil est, quod mihi gratius facere possis. iam apud ipsum, gratissimum hominem atque optimum uirum, quam bene positurus sis studium tuum atque officium, dubitare te non existimo. Vale.

ARGUMENTVM EPIST. 63.  
eiusdem libri.

P. Silio, qui eodem tempore, quo M. Cicero in prouincia fuit, C. Lenium necessarium suum studiosissime commendat.

M. Cicero, S. D. P. Silio pro Præt.

**N**on putauì fieri posse, ut mihi uerba deessent: sed tamen in C. Lenio commendãdo desunt. Itaque rem tibi exponam paucis uerbis, sed tamen ut plane perspicere possis uoluntatem

LIBER PRIMVS.

meam. Incredibile est quanti faciamus & ego & frater meus, qui mihi charissimus est, C. Lenium, id sit cum plurimis eius officijs, tum summa probitate, & singulari modestia, eum ego à me inuissimus dimisi, cum propter familiaritatem, & consuetudinis suauitatem, tum quòd consilio eius fideli, ac bono libenter utebar. Sed uereor, ne iam superesse mihi uerba putes, quæ dixeram de futura. Commendo tibi hominem, sicut intelligis me, de quo ea supra scripserim, debere commendare: à teq; uehementer etiam atq; etiam peto, quod habet in tua prouincia negotij, expedias: quod tibi uidebitur rectum esse, ipsi dicas, hominem facillimum liberalissimumq; cognoscet. Itaq; te rogo, ut eum solutum, liberum, confectis eius negocijs per te quamprimum ad me remittas, id mihi, fratriq; meo gratissimum feceris. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 10.

lib. 15. Famil.

Rebus in Cilicia feliciter gestis, de quibus in historia Ciceronis pag. 281. M. Tullius hanc epistolam ad C. Marcellum iam consulem misit, petens, ut quàm honorificentissimum S. C. de rebus à se gestis faciendum curat.

M. Cicero Imp. S. D. C. Mar-  
cello C. F. coff.

B 5

Quando

EPIST. SELECT.

**Q**uando id accidit, quod mihi maxime sum  
 it optatum, ut omnium Marcellorum.  
 Marcellinorum etiam, (mirificus enim generis, ac  
 nominis uestri fuit erga me semper animus) quan-  
 do ergo ita accidit, ut omnium uestrum studio tu-  
 us consulatus satisfacere posset, in quem mea res  
 gesta, lausq; & honor earum potissimum incide-  
 ret: peto à te id, quod facillimum factu sit, non as-  
 pernante ut confido senatu, ut quam honorificen-  
 tissimum S. C. literis meis recitatis, faciendum cu-  
 res. Si mihi tecum minus esset, quam est cum om-  
 nibus, allegarem ad te illos, à quibus intelligis me  
 præcipuè diligi. Patris tui beneficia in me sunt am-  
 plissima, neque enim saluti meæ, neque honori a-  
 micior quisquam dici potest, frater tuus quanti me  
 faciat, semperq; fecerit, esse hominem, qui igno-  
 ret, arbitror neminem, domus tua denique tota  
 Æne semper omnibus summis officijs prosecuta est.  
 neque uero tu in me diligendo cuiquam concessi-  
 sti tuorum. Quare à te peto maiorem in modum  
 ut me per te quam ornatissimum uelis esse, meam-  
 q; & in supplicatione decernenda, & in ceteris  
 rebus existimationem satis tibi esse commenda-  
 sam putes. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. IO.

lib. 14. Famil.

Hanc

*Argumentum  
 Marcellis ut sovar  
 dignitas  
 in futuris  
 in unum velit*

*Primum argu-  
 ab oratione putat*

*Secundum argu-  
 mentum a simili*

*Tertium argu-  
 mentum a  
 patris*

*Quartum argu-  
 mentum a  
 beneficiis suis*

*Supplicatio ut gratulatio  
 est immortalibus  
 que dicitur immortalibus  
 pro gratia sine dicitur  
 supplicatio sine dicitur*

## LIBER PRIMVS

Hanc ad M. Cœlium ædilem curulem eodem anno e  
prouincia scripsit. Commendat ei rem M. Fabij, quod se  
facturum C. Cassio promiserat epist. 14. lib. 15.

Cicero Imp. S. D. Cœlio  
ædili Cur.

**M**arco Fabio, uiro optimo, & homine do  
ctissimo familiarissimè utor: mirificeq̃  
eum diligo, cum propter summum eius ingenium  
summamq̃ doctrinam. tum propter singularem  
modestiam. eius negotium sic uelim suscipias, ut  
si esset res mea. noui ego uos magnos patronos.  
hominem occidat, oportet, qui uestra opera uti  
uelit. sed in hoc homine nullam accipio excusati  
onem. omnia relinques, si me amabis, cum tua  
opera Fabius uti uolet. Ego res Romanas uehe  
menter exspecto & desidero: in primisq̃ quid  
agas scire cupio: nam iam diu propter hiemis  
magnitudinem nihil noui ad nos afferebatur.

ARGVMENTVM EPIST. II. LIB.,  
15. Famil.

C. Marcello consuli gratias agit, quod supplicatio  
nem sibi pro re bene gesta decreuerit. uide Histor. Cicero  
nis pag. 282.

M. Cicero. Imp: S. D: C.  
Marcello Cos.

Quarta

## EPIST. SELECT.

**Q**uanta cura tibi meus honos fuerit, & quam idem exstiteris consul in me ornando & amplificando, qui fueras semper cum parentibus tuis, & cum tota domo: etsi res ipsa loquebatur, cognoui tamen ex meorum omnium literis. itaq; nihil est tantum, quod ego non tua causa debeam, facturusq; sim cum studiose, tum libenter. nam magni interest, cui debeas: debere autem nemini malui quam tibi: cui me cum studia communia, beneficia paterna, tuaq; iam ante coniunxerant: tum accedit mea quidem sententia, maximū uinculum, quod ita remp. geris, atque gessiſti, qua mihi carius nihil est, ut, quantum tibi omnes boni debeant, quo minus, tantundem ego unus debeam, non recusem. quamobrem tibi uelim ij sint exitus, quos mereris, & quos fore confido. Ego, si me nauigatio non morabitur, quæ incurrebat in ipsos Etesias, propediem te, ut spero, uidebo, Vale.

## ARGUMENTVM EPIST. 5. LIB.

## 14. Famil.

Eodem anno ex prouincia in Italiam reuertens hanc epistolam Athenis scripsit: qua de nauigatione sua, de literis acceptis, de perturbatione Reip. & de hereditate Præciana quedam nuntiat.

Tullius S. D. Terentia sue.

LIBER PRIMVS.

<sup>pro</sup> <sup>libra</sup> <sup>ducentis</sup> <sup>quidam</sup> <sup>die</sup>  
**S**ITUS & Tullia lux nostra ualetis, ego & sua  
 Suisimus Cicero ualemus, Prid. id. Oct. Athe-  
 nas uenimus, cum sane aduersis uentis usi essemus  
 tardeq; & incommode nauigassemus. de nau*is* ex-  
 euntibus nobis Acastus cum literis praesto fuit,  
 uno & uicesimo die sane strenue. Accepi tuas lite-  
 ras: quibus intellexi te uerere, ne superiores mihi  
 reddita non essent. omnes sunt reddita. diligen-  
 tissimeq; a te perscripta sunt omnia: idq; mihi  
 gratissimum fuit. neque sum admiratus, hanc epi-  
 stolam, quam Acastus attulit, breuem fuisse: iam  
 enim me ipsum exspectas, siue nos ipsos: qui qui-  
 dem iam pridem ad uos uenire cupimus, etsi in  
 quam Rempub. uenimus, intelligo. cognoui enim  
 ex multorum amicorum literis, quas attulit Aca-  
 stus, ad arma rem spectare: ut mihi, cum uenero  
 dissimulare non liceat quid sentiam. sed quando  
 subeunda fortuna est, eo citius dabimus operam,  
 ut ueniamus, quo facilius de tota re deliberemus.  
 Tu uelim, quod commodo ualitudinis tuae fiat,  
 quam longissime poteris, obuiam nobis prodeas.  
 De hereditate Praetiana, quae quidem mihi magno  
 dolori est, (ualde enim illum amaui) hoc uelim cu-  
 res. si auctio ante meum aduentum fiet, ut Pom-  
 ponius, aut si is minus poterit, Camillus nostrum  
 negotium

*Handwritten marginal notes in the upper right corner, including the name 'Cicero' and other illegible text.*

*Handwritten marginal note: 'in aliquo'.*

*Handwritten marginal note: 'Dissimulare est...'*

EPIST. SELECT.

negotium curet. nos, cum uenimus, reliqua per nos agemus: sin tu iam Roma profecta eris, tamen curabis, ut hoc ita fiat. nos si dii adiuuabunt, circiter idus Nou. in Italia speramus fore. Vos mea suauissima, & optatissima Terentia, & Tulliola, si nos amatis, curate ut ualeatis. Athenis ad XV. kal. Nouemb.

ARGVMENTVM EPIST. 2.

libri 16. Famil.

Eodem tempore cum Corcyrae aduersis uentis teneretur, hanc dedit ad Tironem, quem Patris agrum reliquerat: nuntiat de itinere, & sollicitudine sua, hortaturq; ut se curet, nec nisi confirmatus nauiget.

Tullius, & Cicerō, S. D.

Tironi suo

*Argumentum  
Litterarum ad Tironem  
vni suo patri agrum  
reliquit, de itinere  
sollicitudine sua  
hortatur ut se curet  
nec nisi confirmatus  
nauiget*

SEPTIMUM iam diem Corcyrae tenebamur: Quinctus autem pater, & filius Buthroti. solliciti eramus de tua ualetudine mirum in modum: nec mirabamur nihil à te literarum, ijs enim uentis istinc nauigatur, qui si essent, nos Corcyrae non sederemus. cura igitur te, & confirma: & cum commodè, & per ualetudinem, & per anni tempus nauigare poteris, ad nos amantissimos tui ueni. nemo nos amat, qui te non diligit. carus omnibus expectatusq; uenies. Cura ut ualeas etiam atq; etiam Tiro noster. Vale. XV. kal. Nou.

Corcyra



LIBER PRIMVS.

Corcyra.

ARGVMENTVM EPIST. 7.

eiusdem libri.

Hortatur Tironem ad curandam ualitudinem,  
Tullius, & Cicero, & Q. Q. Tironi  
S. P. D.

**T**ertiam ad te hanc epistolam scripsi eodem die, magis instituti mei tenendi causa, quia nactus eram, cui darem, quam quo haberem quid scriberem. Igitur illa: quantum me diligis, tantum adhibe in te diligentiae: ad tua innumerabilia in me officia adde hoc, quod mihi erit gratissimum omnium. cum ualitudinis rationem, ut spero, habueris, habeto etiam nauigationis. in Italiam euntibus omnibus ad me literas dabis, ut ego euntem Patras neminem praetermitto. cura te mi Tiro, quando non contigit, ut simul nauigares, nihil esse quod festines: nec quicquam cures, nisi ut ualeas. Etiam atque etiam uale. VH. id. Nou. Actio uesperis.

ARGVMENTVM EPIST. 10.

eiusdem libri.

Hanc C. Marcello & L. Lentulo *coff.* scripsit. rogat primum Tironem, ut ualitudinem curet: deinde scribit de aduentu suo ad urbem, de perturbatione Reip. de triumpho suo, & de praefectura Campana.

Tullius

## EPIST. SELECT.

Tullius &amp; Cicero, Terentia, Tullia, Q. Q.

Tironi S. plur, dic.

**E**T si opportunitatem operæ tuæ omnibus locis desidero: tamen non tam mea, quàm tua causa doleo te non ualere. sed quando in quartanam conuersa est uis morbi (sic enim scribit Curius) spero te diligentia adhibita, etiam firmiorem fore: modo fac id quod est humanitatis tuæ, ne quid aliud cures hoc tempore, nisi ut quàm commodissime conualescas. non ignoro, quantum ex desiderio labores, sed erunt omnia facilia si ualebis. festinare te nolo, ne nausæ molestiam suscipias ager, & periculose hieme nauiges. Ego ad urbem accessi pridie Non. Ian. obuiam mihi sic est proditum, ut nihil possit fieri honoratius. sed incidi in istam flammam civilis discordiæ, uel potius belli: cui cum cuperem mederi, & ut arbitror, possem, cupiditates certorum hominum (nam ex utraque parte sunt, qui pugnare cupiant) impedimento mihi fuerunt. omnino & ipse Caesar, amicus noster, minaces ad senatum & acerbis literas miserat, & erat adhuc impudens, qui exercitum, & prouinciam inuito senatu teneret: & Curio meus illum incitabat. Antonius quidem noster, & Q. Casius nulla ui expulsi, ad Casarem cum Curione

LIBER PRIMVS.

Curione profecti erant, posteaquam senatus consulis, praetoribus, trib. pleb. & nobis qui proa cons. sumus, negotium dederat, ut curaremus ne quid Respub. detrimenti caperet. nunquam maiore in periculo ciuitas fuit: nunquam improbi ciues habuerunt paratiorem ducem. omnino ex hac quoque parte diligentissime comparatur. id fit auctoritate & studio Pompei nostri, qui Caesarem sero coepit timere. nobis inter has turbas senatus tamen frequens flagitauit triumphum: sed Lentulus Cos. quo maius suum beneficium faceret, simul atque expedisset quae essent necessaria de Repub. dixit se relaturum. nos agimus nihil cupide. eoq; est nostra pluris auctoritas. Italiae regiones descriptae sunt, quam quisque partem tueretur. nos Capuam sumimus. Hec te scire uolui. Tu etiam atque etiam cura ut ualeas, literasq; ad me mittas, quotiescunque habebis cui des. Etiam atque etiam uale. Dat. prid. id. Ianu.

ARGVMENTVM EPIST. 15.

libri 7. ad Attic.

Hanc V. Kal. Feb. Capuae scripsit, qua Attico uarias sententias senatorum narret.

CICERO S. D. ATTICO.

## EPIST. SELECT.

**V**T ab urbe disceſſi, nullum adhuc intermi-  
 ſi diem, quin aliquid ad te literarum da-  
 rem. non quo haberem magnopere quod ſcribes  
 rem: ſed ut loquerer tecum abſens: quo mihi cum  
 coram id non licet, nihil eſt iucundius. Capuam  
 cum ueniſſem a. d. VI. kalend. pridie quàm has li-  
 teras dedi, conſules conueni, multosq; noſtri ordi-  
 nis. omnes cupiebant, Cæſarem, adductis præſidi-  
 is, ſtare condicionibus ijs, quas tuliffet, uni Fa-  
 uonio leges ab illo nobis imponi non placebat: ſed  
 uix auditus in conſilio. Cato enim ipſe iam ſerui-  
 re, quàm pugnare mauult: ſed tamen ait, in ſenatu  
 ſe ad eſſe uelle, cum de condicionibus agatur, ſi Cæ-  
 ſar adductus ſit, ut præſidia deducat. ita quod  
 maxime opus eſt, in Ciciliam ire non curat: quod  
 metuo ne obſit, in ſenatu eſſe uult. Poſtumus au-  
 tem, de quo nominatim ſenatus decreuit, ut ſtatim  
 in Ciciliam iret, Furfanoq; ſuccederet, negat ſe  
 iturum ſine Catone, & ſuam in ſenatu operam  
 auctoritatemq; magni æſtimat. ita res ad Fannium  
 peruenit. is cum imperio in Siciliam præmittitur.  
 In diſputationibus noſtris ſumma uarietas eſt. ple-  
 riq; negant, Cæſarem in condicionibus manſurum,  
 poſtulataq; hæc ab eo interpoſita eſſe, quo minus  
 quod opus eſſet ad bellum, à nobis pararetur. ego  
 autem

LIBER PRIMVS.

autem eum puto facturum, ut præsidia deducat.  
uicerit enim, si consul factus erit, & minore sceler  
ere uicerit, quàm quo est ingressus. sed accipien  
da plaga est. sumus enim flagitiose imparati cum à  
militibus, tum à pecunia: quam quidem omnem  
non modo priuatam, quæ in urbe est, sed etiam  
publicam, quæ in arario, illi reliquimus, Pompe  
ius ad legiones Attianas est profectus. Labienum  
secum habet. ego tuas opiniones de his rebus ex  
specto. Formias me continuo recipere cogitabam.

Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 18.

eiusdem libri.

Hæc data est mense Februar. qua L. Cæsaris legati  
one Cæsarianorum literis irrita, consilij inopem se esse  
narrat.

M. CICERO S. D. T. ATTICO.

**N**ihil habeo, quod ad te scribam: quinctiam  
eam epistolam, quam eram elucubratus,  
ad te non dedi. erat enim plena spei bonæ. quòd  
& concionis uoluntatem audieram, & illum con  
dicionibus usurum putabam, præsertim suis.  
ecce tibi IV. Non. Februar. mane accepi lite  
ras tuas, Philotimi, Furnij. Curionis ad Furnium,

EPIST. SELECT.

quibus irridet L. Cæsaris legationem. plane op-  
preſſi uidemur: nec, quid conſilij capiam, ſcio: nec  
me hercule de me laboro: de pueris quid agam,  
non habeo. Capuam tamen proficiſcebar hæc ſcri-  
bens, quo facilius de Pompeij rebus cognoſcerem.  
Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 10.

lib. 8. ad Atticum.

Eodem anno haud ita multo poſt ſuperiorem ſcripta  
eſt, narratq; Attico Dionysij magiſtri Ciceronum à ſe diſ-  
ceſſum.

M. CICERO S. D. ATTICO.

**D**ionysius cum ad me præter opinionem  
meam ueniſſet, locutus ſum, cum eo libera-  
liſſime: tempora expoſui: rogauit, ut diceret quid  
haberet in animo: me nihil inuito ab ipſo contem-  
dere. reſpondit, quod in nominibus haberet, neſ-  
cire quò loci eſſet: alios non ſoluere: aliorum di-  
em nondum eſſe, dixit etiam alia quædam de ſer-  
uulis ſuis, quare nobiſcum eſſe non poſſet. mo-  
rem geſſi: dimiſi à me, ut magiſtrum Ciceronum,  
non libenter: ut hominem ingratum non inuitus.  
Volui te ſcire quid ego de eius factò iudicarem.  
Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 3. LIBRI

9. ad Atticum.

Hæc

## LIBER PRIMVS.

Hæc scripta est VII. idus Mart. qua de L. Domitio  
Ahenobarbo, & de re Brundusiana quærit.

CICERO S. D. ATTICO.

**D**omitij filius transijt Formias VIII idus  
currens ad matrem Neapolim, mihiq;  
nuntiari iussit, patrem ad urbem esse: cum de eo  
curiose quæsisset seruus noster Dionysius. nos au-  
tem audieramus, eum profectum siue ad Pompe-  
ium, siue in Hispaniam. id cuiusmodi sit, scire sane  
uelim. nam ad id quod delibero, pertinet, si ille  
nusquam discessit, intelligere Cnæum, non esse fa-  
ciles nobis ex Italia exitus, cum ea tota armis præ-  
sidijsq; teneatur, hieme præsertim. nam, si com-  
modius anni tempus esset, uel infero mari liceret  
uti. nunc nihil potest, nisi Supero transmitti,  
quò iter interclusum est. quæres igitur & de Do-  
mitio, & de Lentulo. A Brundusio nulla adhuc fa-  
ma uenerat: & erat hic dies VII. id. quo die suspi-  
cabamur, aut pridie Brundusium uenisse Cæsa-  
rem. nam kalendis Arpis manserat. sed si Postu-  
mum audire uelles, persecuturus erat Cnæum.  
transiisse enim iam putabat, coniectura tempesta-  
tum ac dierum. ego nautas eum non putabam ha-  
biturum: ille confidebat, & eo magis, quòd audi-  
ta nauicularijs hominis liberalitas esset, sed, tota

## EPIST. SELECT.

res Brūndusiana iam quomodo habeat se, diutius  
nescire non possum. Vale.

## ARGVMENTVM EPIST. 3.

libri 10. ad Atticum.

Hæc data est VII. idus Aprilis, qua Attici literas de  
certis rebus elicit, eumq; de Cæsaris epistola certiozem  
facit.

CICERO S. D. ATTICO.

**C**VM, quod scriberem, plane nihil haberem,  
hæc autem reliqua essent, quæ scire cupere-  
rem, profectusne esset, quo in statu urbem reli-  
quisset, in ipsa Italia quem cuiq; regioni aut nego-  
cio præfecisset, & qui essent ad Pompeium, & ad  
consules ex S. C. de pace legati: cum igitur hæc  
scire cuperem, dedita opera has ad te literas misi.  
feceris igitur commode, mihiq; gratum, si me de  
his rebus, & si quid erit aliud, quod scire opus  
sit, feceris certiozem, ego in Arcano opperior,  
dum ista cognosco. A d. VII. idus alteram tibi eod-  
em die hanc epistolam dictavi: & pridie dede-  
ram mea manu longiorem. Visum te aiunt in Re-  
gia: nec reprehendo: quippe cum ipse istam repre-  
hensionem non fugerim. sed exspecto tuas literas,  
neque iam sane uideo, quid exspectem: sed ta-  
men, etiam si nihil erit, id ipsum ad me uelim  
scribas



## LIBER PRIMVS.

scribas. Cæsar mihi ignoscit per literas, quod non uenerim: seseq; in optimam partem id accipere dicit. facile patior. quod scribit, secum Tullium & Seruium questos esse, quia non idem sibi, quod mihi, remisisset. homines ridiculos, qui, cum filios misissent ad Cn. Pompeium circumsidendum, ipsi in senatum uenire dubitarent. sed tamen exemplum mihi ad te Cæsaris literarum. Vale.

## ARGUMENTVM EPIST. 13.

lib. 16. Famil.

Paucis diebus post superiorem data est. exponit sollicitudinem de morbo Tironis eumq; ad ualeitudinis curam hortatur.

TVLLIVS Tironi S.

**A**Egypta ad me uenit prid. Id. April, is et si mihi nuntiauit, te plane feбри carere, & belle habere: tamen quod negauit, te potuisse ad me scribere, curam mihi attulit, & eo magis, quod Hermia, quem eodem die uenire oportuerat, non uenerat. incredibili sum sollicitudine de tua ualeitudine: qua si me liberaris, ego te omni cura liberabo. Plura scriberem, si iam putarem libenter te legere posse. ingenium tuum, quod ego maximè facio, confer ad te mihi, tibiq; conseruandum. Cura te etiam atq; etiam diligenter. Vale.

C 4

Argumentum

## EPIST. SELECT.

## ARGUMENTVM EPIST. 2. LIB.

## 4. Famil.

Eodem mense, quo superior scripta est. continet initio narrationem, & deinde disputationem de perfectione ex Italia, cum eiusdem rei difficultate.

Cicero S. D. Sulpicio.

**A**. D. III. kal. Maias, cum essem in Cumano, accepi tuas literas: quibus lectis cognoui non satis prudenter fecisse Philotimum, qui cum abs te mandata haberet, ut scribis, de omnibus rebus, ipse ad me non uenisset, literas tuas misisset: quas intellexi breuiores fuisse, quod eum perlaturum putasses. sed tamen postquam literas tuas legi, Postumia tua me conuenit, & Seruius noster, his placuit, ut tu in Cumanum uenires: quod etiam mecum, ut ad te scriberem, egerunt. Quod meum consilium exquiris: id est tale, ut capere facilius ipse possim, quam alteri dare, quid enim est quod audeam suadere tibi, homini summa auctoritate, summaque prudentia: si, quid rectissimum sit, quarimus. perspicuum est: si, quid maxime expediat, obscurum. sin ij sumus, qui profecto esse debemus, ut nihil arbitremur expedire, nisi quod rectum honestumque sit: non potest

## LIBER PRIMVS.

test esse dubium, quid faciendum nobis sit. Quod existimas meam causam coniunctam esse cum tua: certe similis in utroque nostrum, cum optime sentiremus, error fuit. nam omnia utriusque consilia ad concordiam spectauerunt. quæ cum ipsi Cesari nihil esset utilius, gratiam quoque nos inire ab eo defendenda pace arbitrabamur. quantum nos fefellerit, & quem in locum res deducta sit, uides: neque solum ea perspicias, quæ geruntur, quæq; iam gesta sunt, sed etiam qui cursus rerum, qui exitus futurus sit. Ergo aut probare oportet ea, quæ fiunt: aut interesse, etiam si non probes, quorum altera mihi turpis, altera etiam periculosa ratio uidetur. Restat ut discedendum putem: in quo reliqua uidetur esse deliberatio, quod consilium in discessu, quæ loca sequamur: omnino cum inferior res nunquam accidit, tum ne deliberatio quidem difficilior. nihil enim constitui potest, quod non incurrat in magnam aliquam difficultatem, tu, si uidebitur, ita censeo facias: ut, si habes iam statutum, quid tibi agendum putes, in quo non sit coniunctum consilium tuum cum meo, super sed eas hoc labore itineris: sin autem est, quod mecum communicare uelis, ego te exspectabo. tu, quod comodo tuo fiat, quamprimum uelim uenias sicut in

## EPIST. SELECT.

tellexi & Seruio & Posthumia placere. Vale.

## ARGVMENTVM EPIST. 14.

libri 10. ad Atticum.

Data est post 4. idus May. in qua Attico de Dionysio, de sua profectioe ad Pompeium, de Catone, de cohortibus, & de Hortensio narrat.

CICERO S. D. ATTICO.

**C**ommodum ad te dederam literas de pluribus rebus, cum ad me bene mane Dionysius fuit. cui quidem ego non modo placabilem me præbuissem, sed totum remissem, si uenisset, qua mente tu ad me scripseras. erat enim sic in tuis literis, quas Arpini acceperam, eum uenturum facturumque; quod ego uellem. ego uolebam autem, uel cupiebam potius, esse eum nobiscum. quod quia plane, cum in Formianum uenisset, præciderat, asperius ad te de eo scribere solebam. at ille per pauca locutus, hanc summam habuit orationis: ut sibi ignoscerem, se rebus suis impeditum nobiscum ire non posse. pauca respondi: magnum accipi dolorem: intellexi fortunam ab eo nostram despectam esse. quid quæris? fortassis miraberis: in maximis horum temporum doloribus hunc mihi scito esse. uelim, ut tibi amicus sit. hoc cum tibi opto, opto ut beatus sis, erit enim tam diu. *Consilium*

## LIBER PRIMVS.

filiū nostrum spero uacuum periculo fore. nam  
 & dissimulabimus, & ut opinor, acerrime obser-  
 uabimus: navigatio modo sit, qualem opto: cate-  
 ra, quæ quidem consilio prouideri poterunt, ca-  
 uebuntur. tu, dum adsumus, non modo quæ scieris,  
 audierisue, sed etiam quæ futura prouidebis, scri-  
 bas uelim. Cato, qui Ciciliam tenere nullo nego-  
 tio potuit, & si tenuisset, omnes beni ad eum se  
 contulissent, Syracusis profectus est ante diem VIII  
 kalend. Maij, ut ad me Curio scripsit. Vtinam  
 quod aiunt, Cotta Sardiniam teneat. est enim ru-  
 mor. ô, si id fuerit turpem Catonem. Ego, ut mi-  
 nuerem suspicionem profectiois, aut cogitationis  
 meæ, profectus sum in Pompeianum a. d. IV. Id.  
 ut ibi essem, dum, quæ ad nauigandum opus essent,  
 pararentur, cum ad uillam uenissem, uentum est  
 ad me: centuriones trium cohortium, quæ Pompe-  
 ijs sunt, me uelle postridie conuenire (hæc mecum  
 Ninnius noster) uelle eos mihi se & oppidum tra-  
 dere: at ego tibi postridie, à uilla ante lucem, ut  
 me omnino illi non uiderent. quid enim erat in  
 tribus cohortibus? quid si plures? quo apparatus  
 cogitauit eadem illa Coeliana, quæ legi in epistola  
 tua, quam accepi simul in Cumanum ueni, eodem  
 die, & simul fieri poterat, ut tentaremur.

OMNIBUS

EPIST. SELECT.

omnem igitur suspicionem sustuli. sed cum redeo,  
 Hortensius uenerat, & ad Terentiam salutatum  
 deuerterat. sermone erat usus honorifico erga me.  
 tamen eum, ut puto, uidebo: misit enim puerum,  
 se ad me uenire. hoc quidem melius, quam collega  
 noster Antonius: cuius inter lictores lectica mimia  
 portatur. Tu, quoniam quartana cares, & non  
 modo morbum remouisti, sed etiam grauedi-  
 nem, te uegetum nobis in Græcia si-  
 ste: & literarum aliquid  
 interea.

M. TVL.